

1-2017 Dataflyt for GIS-informasjon i VA-prosjekter fra start til slutt

Forslagsstiller: Arbeidsgruppe for optimal dataflyt i vannbransjen

Målsetting

Målet med prosjektet er å utarbeide en ny metode for digital flyt og felles krav fra ledningseierne til dataleveranser i et VA-prosjekt.

Arbeidet skal bygge videre på rapporten fra BA-nettverket "Dataflyt Vann/avløp" datert 1.april 2016.

Løsningen bør være skalerbar og være egnet for små- og store ledningseiere. Prosjektet bør også utrede gevinstpotensialet for ledningseierne som tar nye metoder i bruk.

Prioriteringskriterier

Kriterier	
1) Er prosjektet i samsvar med strategiplanen?	Prosjektet er i samsvar med strategiplanens punkt om utvikling av ny teknologi.
2) Er prosjektet innenfor en av følgende prosjektkategorier: a) tekniske veiledninger/rapporter, b) forvaltningsveiledninger/-rapporter eller c) strategiske prosjekter/utredningsprosjekter	Prosjektet faller under kategori c)
3) Er prosjektet egnet til å løse utfordringer for ulike medlemskategorier?	Prosjektet vil være nyttig for alle kommuner og VA-selskaper
4) Fører prosjektet til utvikling av nye veiledninger/verktøy?	Prosjektet vil være første steg i utviklingen av et nytt verktøy
5) Er prosjektet tilstrekkelig stort til å gi et tilfredsstillende resultat?	Ja
6) Er det sannsynlig med økonomiske bidrag fra eksterne miljøer til prosjektet?	nei

Bakgrunn

Det har vært foreslått flere prosjekter som ser på dataflyt i prosjektfasen av et prosjekt de seneste årene. Ingen av disse har nådd opp i prosjektprioriteringen. Samtidig er det en kjensgjerning at nesten alle norske kommuner og VA selskap sliter med å få inn data på riktig format og med riktige egenskaper i forbindelse med nye prosjekter. Det er utarbeidet kravspesifikasjoner og det finnes VA-normer som beskriver hva som skal inn av sluttdokumentasjon. Likevel er det ofte vanskelig å få til dette i praksis. Dette skyldes sannsynligvis at anleggseiere ikke er flinke nok til å følge opp egne krav og/ eller mangelen på gode verktøy som kan forenkle dataflyten i prosjektforløpet. Det uttrykkes bekymringer for hvordan dataflyten fungerer ved gjennomføring av VA-prosjekter i dag. Data må registreres flere ganger, og manuelle prosesser introduserer feil og unøyaktigheter.

Det pågår løpende et arbeid med å videreutvikle SOSI ledning, som også omfatter VA-ledninger. I samarbeid med Statens kartverk er flere av de større VA-aktørene med i dette arbeidet. I forlengelsen av SOSI-standardiseringsarbeidet er det behov for å utvikle gode verktøy for å kunne håndtere GIS-data i hele prosjektforløpet.

BA-nettverket har på oppdrag for Norsk Vann sett nærmere på dataflyt i byggeprosjekter for vann og avløp og foreslår en utvikling av en utvekslingsdatabase som letter arbeidet med datautveksling i prosjektforløpet.

Prosjektopplegg (kort beskrivelse)

Prosjektet skal beskrive en utvikling av et verktøy eller metode for å håndtere dataleveransene i et VA-prosjekt. Det kan være en database med tilhørende WEB Interfaces, som kan benyttes som midlertidig "hotell" utveksling av GIS-data i VA-prosjekter. Eller det kan være metode for digital flyt med felles krav fra ledningseierne til dataleveransen.

Valg av format (database eller GML) og konsekvenser skal utredes som en del av prosjektet

Prosjektet bør i prosjektperioden være i kontakt med ledende aktører, for å sikre samhandling med disse da et vellykket resultat er helt avhengig av å ha dem på lag. Her tenkes først å fremst på leverandører av programvare for GIS (f.eks. Powel), CAD (f.eks. Vianova) og innmåling (f. eks. Blinken)

Prosjektet innebærer følgende delaktiviteter:

- Avholde oppstartsmøte mellom styringsgruppe og rådgiver for prosjektet for å drøfte nærmere hvordan prosjektet best skal løses, herunder antall møter og møteplan
- Innhente nødvendig grunnlagsinformasjon for å besvare oppgaven, bla. kontakte ledende aktører av programvare for GIS, CAD og innmåling
- Utarbeide forslag til metode for datautvekslingen av GIS-data
- Forberede og gjennomføre workshop med styrings- og referansegruppe for drøfting av kravspesifikasjonen
- Revidere kravspesifikasjon på bakgrunn av workshop og tilbakemeldinger fra styrings-og referansegruppen
- Utarbeide sluttrapport med beskrivelse av verktøyet/metode og tilhørende produktspesifikasjoner
- Avholde avslutningsmøte mellom styringsgruppe og rådgiver for å behandle endelig rapport

Organisering/deltagere

Prosjektet styres av en styringsgruppe bestående av arbeidsgruppen for optimal dataflyt. Det forventes at styringsgruppe og rådgiver møtes 3 ganger (oppstartsmøte, workshop, avsluttende møte) og at øvrig kommunikasjon er per mail/tlf. Styringsgruppen vil foreslå deltakere i en referansegruppe. Referansegruppen blir invitert til workshopen og til å gi innspill til kravspesifikasjonen.

Norsk Vanns sekretariat vil ivareta prosjektadministrasjon.

Kostnader/finansiering

Prosjektkostnader er anslått til kr 400 000 og bør i sin helhet finansieres av Norsk Vann prosjekt. Prosjektet har følgende budsjettposter:

Kostnader	
Faglig utredning og rapportering	280 000
Møter styrings-/referansegrupper	20 000
Trykking og formidling	0 000
Prosjektadministrasjon	70 000
Uforutsett	30 000
Totalt	400 000

Finansiering	
Norsk Vann prosjekt	400 000
Ekstern	-
Totalt	400 000

Posten «Faglig utredning og rapportering» angir maks. ramme for utredningsarbeidet, herunder timekostnader, reisekostnader, møter og ev. biomkostninger.

Kost/nytte

Fordelen med dette opplegget er at verktøyet bygger opp under den dataflyt som finnes for GIS data i et VA-prosjekt (beskrevet i rapporten fra BA-nettverket). Partene i et VA-prosjekt blir på en enkel måte tvunget til å levere GIS-data som er i henhold til gjeldende SOSI standard, fordi produktspesifikasjonene i form av GML skjemaene tvinger brukerne til å levere de de ønskede data.

Verktøyet må ikke forveksles med de prosjekthotell som mange anleggseiere bruker som generell plattform for utveksling av data i et byggeprosjekt, men kan godt være en del av et slikt prosjekthotell.

Tidsplan

Arbeidet utføres i 2017, med oppstart i mars 2017 og avslutning innen desember 2017.

Rapportering

Prosjektet rapporteres i form av en sluttrapport.

Informasjonsstrategi

Deltakerne i Norsk Vanns prosjektsystem får tilgang til sluttrapporten. Resultatene fra prosjektet presenteres dessuten i Bulletin og på norsk vann.no. En faglig basert artikkel sendes relevante tidsskrifter som VANN, Kommunalteknikk, Teknisk Ukeblad mv.

Arnhild Krogh, 27.09.16, (sist oppdatert 28.10.16)

Direktørens forslag til prioritering for 2017:

Gjennomføres i 2017. Prosjektet er fremmet av arbeidsgruppe for optimal dataflyt i vannbransjen etter at gruppen har vurdert mange ulike prosjektforslag fra tidligere. Utarbeidelsen av ny metode for digital flyt og felles krav fra ledningseierne til dataleveranser i et VA-prosjekt vil være et viktig steg for videre utvikling av dataflyt i vannbransjen.

Innspill i høringsrunden

Avløpskomitéen

Viktig prosjekt som støttes.

Vannkomitéen

Vannkomitéen støtter direktørens innstilling. Vannkomitéen foreslår en omformulering i prosjektbeskrivelsen for å tydeliggjøre og presisere hva som skal gjøres. Det skal ikke utvikles et verktøy i dette prosjektet, men en metode for digital flyt med felles krav fra ledningseierne til dataleveransen.

VASK

Viktig prosjekt som støttes.

Direktørens innstilling til PU:

Gjennomføres i 2017.

Prosjektbeskrivelsen omformuleres iht Vannkomitéens merknad.

Utfall av behandling i PU-møte 4. januar 2017

PU støtter direktørens innstilling. PU ber prosjektleder og styringsgruppe for prosjektet vektlegge dialog med leverandører for best mulig samordning.

Direktørens innstilling til styret:

Gjennomføres i 2017.